לאוין עה טוש"ע א"ח סי

הל' א סמג לאוין עה טוש"ע א"ח סי' חנח סעיף

ד ד מיי׳ פכ״ו מהלכות שבת הלכה טו סמג

לאוין סה טוש"ע א"ח סי

שם טוש"ע א"ח סי' שכד

שבת הלכה יח סמג

שח סעיף כו: ה ה מיי׳ פכ״א

א) עדיות פ"ד מ"ח, ב) שם ייותא עט:, ג) ולקמן ט: עדיות פ"ד מ"בו. ד) שבת מעבירין] שם קנו., ו) [ועי בתום׳ להמו לה: ד״ה ונפחת מב: ד"ה סתס], ז) שבת קנו: [וש"נ], ת) [לקמן ז:], ע) [שס], י) [לקמן ה.], כ) [פסחים י) [לקמן ח.], כ) [פסחים פה. כנ״ל], () [ולפנינו שם ליתאן, מ) ולקמן לו:ן, לינמן, שם [פקפן פר] () [עירובין ו:], ס) [ועי תוס' שבת קמג. ד"ח עלמות], ע) [דף נא. תד"ה

גליון הש"ם מתני' וכה"א לא ישחום. עיין בר"ן פרק י"ט דשבת דף נח:

> לעזי רש"י פיל"א. יעה.

מוסף רש"י שאור בכזית. לעניו כל יראה ובל ימלא (יומא עט:). מגביהין. בידים מעל עצמות. קשין ראוייו לכלב, השלחן, עצמות. קשין שאינן ראויין לכלב, וקליפין. של אגחים, דלית להו לנ"ש מוקנה, ובית הלל אומרים מסלק את הטבלא. שיש תורת כלי עליה, אבל לא יטלטל הקליפין בידים, כרבי יהודה (שבת קמג.). אנו אין לגו. אין אנו סומכין על משנחינו כמות שהיא על משנחינו כמות שהיא שנויה, אלא מוחלפת שיטתה וב"ש כר' יהודה התלושין ומיהו סתמן לא למאכל בהמה קיימי אלא לאדם (שם קנו:) ולא אמריגן מוקלין הן לבהמה דמאכל לדס הן (שם קנה:). ואת הנבלה. שהתנגלה היום ובין השמשות היתה עומדת לחדס, וחפ״ה מחתכין (שם קוו:).

מוסף תוספות

א. דהוי לישנא דתלמודא. תר"פ. ב. ואם כן. תר"פ. ג. דהוי כחותך פרוסה אחת. מככר מה שימצא בתוכה. תר״פ. ה. גבי יוני שובך. תר״פ. ו. שמסריחין . בינתיים כיון שמתקלקלין כל כך אין דעתו לקחתם שבת מה. ד"ה אלא בגרוגרות. דמעיקרא כלי והשתא.I ח. דמעיקרא והשתא מיגלו. שיטה. לכו"ע אסור ואפי׳ לר"ש. דלים ליה חורם כלי השנ"ם

ביצה לא פאכל כו כיום. בגמרא מפרט טעמא: שאור ככוים. ביצה שנולדה בי"ם בש"א תאכל ובה"א לא תאכל. וא"ית אמאי משום דהני תלת מילי הוו מקולי בית שמאי ומחומרי בית

הלל גבי יו"ט תנא להו גבי הדדי. ובגמראים מפרש טעמייהו: בככוסבם. תמרה: יחפור בדקר. פיל"ח בלע"ו: ומודים שחם שחט כו'.

כדמפרש טעמא בגמ'ט כשיש לו דקר נעון מבעוד יום: שאפר כירה מוכן הות. בגמרת י בעי מתי קחמר: גם' העומדת לחכילה. שחינה מוקלת: אוכלא דאפרת. אוכל שנפרד. וחבירו י) במנחות חבורי אוכלין כמאן דמפרתי דמו וכן בשחיטת חולין (דף עג.): לים להו מוקלה. דדלמא כר׳ שמעון סבירא להו דאמר בפרק [כירה] (שבת דף מד.) מותר השמן שבנר ושבקערה אסור 0 (דברי רבי יהודה) ור"ש מתיר: קא סלקא דעתין. להכי פרכינן מאי טעמייהו דבית שתאי דקא סלקא דעתין דאפי׳ לר׳ שמעון דשרי במוקצה בנולד אסיר דאילו במוקצה סבירא ליה לא מקצי איניש מדעתיה מידי דחזי ליה אבל נולד לא הוה ידע דנהוי דעתיה עלויה: ומי אמר רב נחמן הכי. דבית הלל כר׳ יהודה: מגביהין. בשבת מעל השלחן עלמות שאינן ראוין לאכילה וקליפי אגוזים ולא חיישינן למוקלה: ובים הלל אומרים. אין מטלטלין אותן בידים שמוקלה הן: אלא מסלק העבלא. שיש תורת כלי עליה ומנערה: ואמר רב נחמן אנו אין לנו. בשיטת משנה זו לפי שמוחלפת שיטתה אלא כך שמעתי מרבותינו דבית שמאי כר' יהודה ומחמרי ובית הלל כרבי שמעון: מחסכין דלועין. תלושין לפני הבהמה ולא אמרינן טרחא דלאו לורך הוא: וחם הנבילה לפני הכלבים. וחע"ם שנתנבלה בשבת דבין השמשות לא היתה עומדת לאכילת כלבים אפילו הכי שרי דלית לן מוקצה בשבת. הלכך מגביהין מעל השלחן דמיירי בשבת מוקים לבית הלל דנימרו כר' שמעון היכי דלא תקשי הלכתא אהלכתא דקיימא לן הלכה כסתם משנה מי וקיימא [לו] הלכה כבית הללם: אבל גבי יום טוב. דאשכחן

ביצה ZOKOKOKOKOKOK

שנולדה ביום מוב בית שמאי אומרים 🕫

תאכל ובית הלל אומרים "לא תאכל בית

שמאי אומרים ישאור בכזית וחמץ בככותבת

ובית הלל אומרים יזה וזה בכזית יהשוחט

חיה ועוף ביום מוב בית שמאי אומרים

יחפור בדקר ויכסה יובית הלל אומרים ילא

ישחום אלא אם כן היה לו עפר מוכן

. מבעוד יום ומודים שאם שחט שיחפור

בדקר ויכמה שאפר כירה מוכן הוא: גָּבֹ בְמאי עסקינן אילימא בתרנגולת העומדת

לאכילה מאי מעמייהו דבית הלל אוכלא

דאפרת הוא אלא בתרנגולת העומדת לגדל

ביצים מאי מעמייהו דבית שמאי מוקצה הִיא ומאי קושיא דְלמא בית שמאי לית

להו מוקצה קא סלקא דעתין אפילו מאן דשרי במוקצה בנולד אסר מאי מעמייהו

דבית שמאי אמר רב נחמן לעולם בתרנגולת

העומדת לגדל ביצים יודאית ליה מוקצה

אית ליה נולד ודלית ליה מוקצה לית ליה

נולד בית שמאי כר' שמעון ובית הלל כר'

יהודה ומי אמר רב נחמן הכי והתנן בית שמאי

אומרים סימגביהין מעל השלחן עצמות

וקליפין ובית הלל אומרים מסלק את המבלא

כולה ומנערה ואמר רב נחמן אנו אין לנו אלא

בית שמאי כרבי יהודה ובית הלל כר"ש אמר

לך רב נחמן גבי שבת ∘דסתם לן תנא

כרבי שמעון דתנן יימחתכין את הדלועין

לפני הבהמה יואת הנבלה לפני הכלבים

מוקים לה לבית הלל כרבי שמעון אבל

דוקא באותו יום ויש לותר דאי הוה מתן ומנה הלכה ב מני אותר שתה משיף ז: תני אוסרין ותחירין הייתי אותר שתה משיף ז: שתחירין הביצה היינו לטלטל אבל ג ג מיי פ"ג מהלכות י"ע באכילה אסורה והכי אמרינן (לקמן דף כד.) גבי נכרי אחד שהביא דגים לפני רבן גמליאל ואמר מותרים הם אלא שאין רצוני לקבל הימנו ומסיק מאי מותרים לטלטל אבל באכילה אסורים ואם תאמרב לבית הלל דאמרי לא תאכל אבל לטלטל שרי ייאן ע (נקמן ד.) דקף נטנטל אסור פעיף ו: לכן פירש ר"י דנקט כי האי לישנא ו ו מיי שם טוש"ע שם דסתם בינה לאכילה קיימא עוד יש לומר דנקט לבית שמאי תאכל משום דמשמע אכילה וטלטול דאין אכילה בלא טלטול ובית הלל אסרי אף בטלטול אלא אגב דנקטי ב״ש תאכל נקטי אינהו לא תאכל: שאור בבזית. לא שייך הכא מידי אלא מייתי כאו תלת מילי גבי יום טוב דבית הלל לחומרא

לא תנא אוסרין ומתירין א וכי תימא אוסרין משמע שאסור

לעולם זה אינו דאמרינן לקמן (דף ו.) אפרוח שנולד בי"ט אסור והיינו

ביומו ועוד דאמרינן (לקמן ל:) מותר שמן שבנר רבי יהודה אוסר והיינו

וב"ש לקולא:

אובלא דאפרת הוא. פירוש אוכל הנפרד מן האוכל הוא בהבילה שנולדה נפרדה היא מן התרנגולת ואי בעי שחיט להד ואכיל כל שבגוה: דלמא בית שמאי לית להו מוקצה. תימה נמתני׳ קאמר בהדיאה דבית שמאי אית להו מוקלה דקתני (לקמן דף י.) לא יטול אלא אם כן נענע מבעוד יום ויש לומר דמוקצה דבעלי חיים חמיר טפי ומוקלה ביותר והתם הוא דאית ליה מוקצה כדחזינא ר"ש דאע"ג דלית ליה מוקלה אית ליה (שבת דף מה.) גבי גרוגרת ולמוקים דאתקלאי טפיו: קא סלקא דעתין דאפי' מאן דשרי מוקצה בנולד אסיר. דלה מקצי איניש מאי דחזי ליה אבל בנולד לא הוה ידע מאתמול ותימה דהא רבי שמעון דשרי במוקלה שרי בנולד כדאמרינן בשבת (דף כט.) רבי יהודה אומר אין מסיקין בשברי כלים ור"ש מתיר אע"ג דהוי נולדי וי"ל דלא

דמי דהאי נולד דהכא הוי נולד טפיה שמתחילה לא היה בעולם אבל התם הכלי היה בעולם רק שנשבר וכן משמע נמי בעירובין (דף מה: ושם) מיא בעיבא מיבלע בליעי ופריך כל שכן דהוי נולד ואסור ומאי פריך ודלמא ההוא כר' שמעון דהא רבי שמעון מחיר בנולד אלא ודאי היינו טעמא כדפרישית דכיון דבליעי לא היו כלל בעולם ואפי׳ ר׳ שמעון מודה דהאי נולד אסור:

מגביהין מעד השדחן עצמות וקדיפין. פ״ה אע״ג דאין ראוין לא למאכל אדם ולא למאכל בהמה ולא נהירא דהא איכא בסיפא ושער של אפונין ושער של עדשים מפני שהן ראוין למאכל בהמה "לכך נ״ל שהם ראוים למאכל בהמה כגון עצמות רכים וקליפי תפוחיםי ובית הלל סברי כיון דלא חזי למאכל אדם לא ©: ובית הדד אומרים מסדק את המבדא ומגערה. מימה והלא היא בסים לדבר האסור דהא לא שכח הואיל והניחם שם מדעתוי "יש לומר דלפירוש רבינו מם ניחא דפירש במסכת שבת ש דלא הוי בסיס לדבר האסור אלא כשדעתו להניחם שם כל היום אי נמי כיון דהוו שם אוכלין הוה ליה בסיס לדבר האסור ולדבר המותר ושרי כדמוכח פרק נוטל (שם דף קמב.) ועוד דאין זה מניח בכוונה דהא אינו חושש היכן יפלו: דתבל מחתבין את הדלועין לפני הבהמה ואת בו'. וא"ת היכי דמי אי בדלועין שהיו מחוברין בין השמשות בהא ודאי מודה ר' שמעון גזרה שמא יעלה ויתלוש וי"ל דמיירי בתלושין וסלקא דעתך דאסור דמשוה להו אוכלין לפי שהן קשין והחחוך מרכך אותם: ראה הגבדה בו'. אנו לריכין לפרש שנתנבלה בשבת ומכל מקום תני להו בהדי הדדי דאע"ג דבדלועין לא הוי טעמא משום מוקלה כמו בנבלה משום דבשניהם שייך לשון מחחכין:

רבינו חננאל

אתחיל מסכת ביצה בעזרת גדול העיצה. ביצה שנולדה ביום טוב, בית שמאי אומרים תאכל. תאכל. אוכלא דאיפרת והואז. פירוש כגוז אוכל שנפרד אבר מאבר. מוקצה. [פיר׳] כל דבר שאינו מוכז נקרא מוקצה. שאים מוכן נקוא מוקבות: נולד. פירוש כל דבר שלא היה מאתמול [ו]נעשה היום נקרא נולד. אוקמה רב נחמן למתני׳ בתרנגולת העומדת לגדל ביצים. וב"ש כר' שמעון דלית ליה מוקצה, וב"ה כר' י הודה דאית ליה מוקצה. ואקשינן ומי אמר רב נחמן ב"ש כר' שמעון וב"ה כר' יהודה, והא שמעינן איפכא רתנן בפרק נוטל אדם את בנו, ב״ה אומרים מגביהין מעל השלחן עצמות וקליפין ובש״א מסלק את הטבלא כר׳. ונ"א: ומנערה. ואמר רב נחמן אנו אין לנו אלא בית שמאי כר' יהודה ובית הלל כר' שמעון] ופרקינן בתר סתמא אזלינן, בשבת דסתם לן תנא כר׳ שמעוז דלית . ליה מוקצה, וקי"ל כוותיה :דהילכתא כסתמא ונ"א: רהאי סתמא], אוקימנא לב״ה כוותיה, משום דקיי״ל הילכתא כסתם משנה], כי היכי דלא תקשי הילכתא אהילכתא.

יהודה:

כרבי

דסתם רבי